

ЦРКВАТА

ИАКО НЕ Е ОД ОВОЈ СВЕТ, СЕПАК Е СОЧИНЕТА ОД ВЕРНИЦИ, ТАА Е МАЛОТО СТАДО ХРИСТОВО, КОИШТО СЕ ПОСЕБНИ, КОНКРЕТНИ ЛИЧНОСТИ ШТО ИМААТ СВОЈ РЕАЛЕН, ОПИПЛИВ И ВИСТИНСКИ, ИАКО МИНЛИВ, ЖИВОТ ОВДЕ НА ЗЕМЈАТА. КАКО ТАКВИ, ТИЕ ЖИВЕАТ ВО ОДРЕДЕНА ЗЕМЈА, МУ ПРИПАЃААТ НА ОДРЕДЕН НАРОД, ИМААТ СВОЈА ИСТОРИЈА... ВО НИВНИОТ ЛИЧНОСЕН ИДЕНТИТЕТ СПАЃААТ И ОДРЕДНИЦИТЕ - ПОЛ, НАРОДНОСТ, ДРЖАВЈАНСТВО, ИТН. КОГА СЕКОЈА ЛИЧНОСТ ПОСЕБНО, СО СВОЈОТ ЛИЧНОСЕН ПОДВИГ ГИ ОСВЕТУВА ОВИЕ ОДРЕДНИЦИ СЕ СЛУЧУВА ЦРКВА.

ЦРКВАТА Е ОБОЖЕНИЕ НА ЛИЧНОСТА НА ИНДИВИДУАЛЕН, И НА СОБОРЕН ПЛАН. ЗА ДА ПОСТОИ ЦРКВА, НЕ Е НЕОПХОДНО ДА ПОСТОИ МНОЖЕСТВО ОД ЛУЃЕ. ДОВОЛНО Е ДА ПОСТОИ ЕДНА ОСВЕТЕНА ЛИЧНОСТ. ТАА ЛИЧНОСТ Е ХРИСТОС, ТЕМЕЛОТ НА КОЈШТО ГОСПОД ЈА ГРАДИ ЦРКВАТА НА ЗЕМЈАТА.

СЕКОЈ ЧОВЕК ШТО СЕ РАЃА НА ОВАА ЗЕМЈА Е ПОВИКАН ДА СТАНЕ ХРИСТОС. ДА ЈА ВПОДОБИ СВОЈАТА ЛИЧНОСТ НА ХРИСТОВАТА ДО ТАА МЕРА, ШТО ДА СТАНЕ ИСТ КАКО НЕГО.

ВО ТАА СМИСЛА, ХРИСТИЈАНСТВОТО Е ЕДИНСТВЕНА РЕЛИГИЈА, ПОТОЧНО ОТКРОВЕНИЕ, НА ОВОЈ СВЕТ, КОЕШТО ГИ ПРАВИ СИТЕ ЛУЃЕ ЕДНАКВИ ПРЕД БОГА, ВО СМИСЛА НА ТОА ДЕКА СЕКОЈ ЈА ИМА ШАНСАТА ДА СТАНЕ БОГ ПО БЛАГОДАТ.

КАКО И ДА Е, ПРЕМИНОТ ОД МИСТИКА ВО РЕАЛНОСТ НА МНОГУМИНА ИМ СЕ ЧИНИ ДЕКА Е МНОГУ ОСЕТЛИВА, И ДУРИ СОБЛАЗНИТЕЛНА РАБОТА, ВО СМИСЛА НА ТОА ДЕКА МНОГУ ЛЕСНО МОЖЕ ДА ГИ НАВЕДЕ ЛУЃЕТО НА ПОГРЕШЕН ПАТ. ДА СЕ БИДЕ МУДАР, ПОВТОРНО, ЗНАЧИ ДА СЕ ИМА ДАР ОД БОГА ЗА РАСУДУВАЊЕ И ЗА ЈАСНО СОГЛЕДУВАЊЕ НА ВИСТИНАТА. ТОА ГО ИМААТ ЧИСТИТЕ ПО СРЦЕ. НИВ ЛЕСНО ЌЕ ГИ ПРЕПОЗНАЕМО ПО ДАРОВИТЕ НА ДУХОТ: ЛЉУБОВТА, МИЛОСТА, ТРПЕНИЕТО, ПРОСТУВАЊЕТО...

ГЛЕДАНО ВО ИСТОРИСКИ РАМКИ, НА ПОЧЕТОКОТ ОД 21 ВЕК, МАКЕДОНИЈА ПОВТОРНО СЕ НАОЃА ВО ЕДНА МНОГУ ПОЗНАТА, ДЕЈА VU СИТУАЦИЈА, КАКО НИШТО НИКОГАШ ДА НЕ СЕ МРДНАЛО ОД СВОЕТО МЕСТО, КАКО ДА Е ВРЕМЕТО НАВИСТИНА ЕДЕН ЗБИР ОД ПЕСОЧНИ ЗРНЦА ЗАБОРАВЕНИ ВО НЕКОЈ СТАР КРЕДЕНЕЦ НА ТАВАНОТ. ПРАВИМЕ ОБИД ДА ГО ПРИДВИЖИМЕ ЗАКОРАВЕНОТО И РЃОСАНО PERPETUUM MOBILE ВО НАШИТЕ ГЛАВИ И СРЦА, И ДА ВИДИМЕ, ШТО ИМА ОВОЛПАТ ДА НИ СЕ КАЖЕ ПРЕКУ ИСКУШЕНИЕТО ШТО НÈ СНАЈДЕ.

ВО ВРСКА СО ПОСЛЕДНИВЕ НАСТАНИ НА РЕЛАЦИЈА СПЦ - МПЦ, ГО ПОБАРАВМЕ МИСЛЕЊЕТО НА *СТРУМИЧКИОТ МИТРОПОЛИТ НАУМ*, ЕПИСКОП ВО МПЦ, КОЈШТО ПРЕД 8 ГОДИНИ БЕШЕ ХИРОТОНИСАН ЗА ВЛАДИКА ВО МПЦ, ПО ПРЕТХОДНО ПОМИНАТИТЕ 8 ГОДИНИ ВО МАНАСТИРОТ ГРИГОРИЈАТ НА СВЕТА ГОРА, ЛИЧНОСТ КОЈАШТО ВО ИСТОРИЈАТА СИ ГО ЗЕДЕ МЕСТОТО ПОД ФАЛЛОТ: ВОЗОВИТЕЛ НА МАКЕДОНСКОТО МОНАШТВО ВО ДЕВЕДЕСЕТИТЕ ГОДИНИ ОД 20 ВЕК ВО МПЦ, МАКЕДОНИЈА.

Не се вознемирувајте, нема црковно случување, туку политичко дејствување и световно мудрување. Настани веќе видени во две илјади годишната историја на Црквата. И Македонската, и Српската Православна Црква почитуваат исто догматско, канонско и литургиско предание. Македонската Православна Црква секогаш бара и е отворена за конкретна евхаристиска заедница. СПЦ ја одбива. Причина? Затоа што никогаш не дозволивме, ниту пак ќе дозволиме, нашата духовно слободна и административно самостојна Црква да падне во зависност и подреденост од страна на српската Црква, освен во она што е благословено, а тоа е евангелска меѓусебна зависност во иста вера, во иста заедница на Светиот Дух, во иста љубов, во иста Евхаристија.

Еден дел од српскиот висок клир бара подреденост. Тоа е цената што треба да ја платиме и фрустрацијата што треба да ја задоволиме.

2. Која е причината за ваквите меѓуцрковни случувања?

Покрај ѓаволот, кој секогаш ни е виновен, и следново: Светите отци велат дека трите свештенички чинови - ѓаконски, презвитерски и Епископски - како своја внатрешна основа и покритее треба да ги имаат трите степени на духовна зрелост, соодветно на секој чин: 'очистување на срцето од страстите' за ѓаконскиот, 'просветлување на умот' со умносрдечна молитва за презвитерскиот и 'обожение' на личноста за Епископскиот чин. Колку што духовниот степен на зрелост е понесоодветен со свештеничкиот чин толку е поголемо самозалажувањето и прелеста на оној што е ракоположен. Колку поголем чин и понесоодветна духовна подготвеност, толку поголем расцеп на личноста, односно болест која се пројавува во секојдневното црковно живеење. Единствено ублажување на ваквата состојба е покајанието и свеста дека чинот што го носиме не одговара на нашата духовна подготвка. За жал и тоа недостасува.

Значи, кој е болен од етнофилетизам, термин што денонвиве често се спомнува? Нели тие коишто во дијаспората ракоположиле повеќе епископи во еден ист град, по еден за секоја

ѝ р е м и н в и з у р а

етничка заедница посебно? Зарем не тој што „црковно“ настапува под свое име, знаме и јазик во туѓа земја, меѓу туѓ народ? Зарем тоа не е промашување на духот на Светиот апостол Павле кој вели: „на сите има станав сè, само да придобијам некого за Христос...“ Зарем сето ова не е етнофилетизам во пракса? И што сето тоа има врска со сведоштво на единството што треба да ни го даде Едната Света, Соборна и Апостолска Црква?

Исихастичкиот и литургискиот опит, не како читање книги, туку пројавени како излегување на умот пред олтарот на срцето е единствената реална основа за правилно еклисиолошко, црковно дејствување; да бидеме искрени со самите себе и да погледнеме во нашите срца. Темница! Нема умносрдечна молитва! Нема благодатно просветлување! Покривалото стои! Духовно слепило!

А што се случува кога слепиот ги води слепите? Современото православно сведоштво во дијаспората е најубав показател за ова, бидејќи таму срамот е највидлив. Ништо подобра не е состојбата и кај сите нас дома, отпадништво од Црквата. Згора на сето тоа некои од српскиот висок клир се обидуваат да направат паралелна ерархија на веќе постоечката во Република Македонија. Тогаш да ги прашаеме: да не сакаат можеби и Охридската Архиепископија да ја сочуваат исто како што ја сочуваа Пеќската Патријаршија? Болеста се препознава по своите манифестации, симптоми.

3. Може ли ѝопрецизно да ни ѝи објасниѝе ѝричиниѝе за овој внаѝре-црковен конфликтѝ?

Значи, главниот проблем сепак останува нашето меѓусебно, внатре-црковно недоразбирање, а не некој напад или гонење однадвор на Црквата. Ова не значи ништо друго, дека демонот нè напаѓа однатре преку нашите страсти, заради нашата духовна незрелост! Што значи, пак, ова?

Секој што се наоѓа на првиот степен од духовниот развој, и чиешто срце не е очистено од страстите, односно е заробено од

нив, и затоа затворено за умот и нема умносрдечна молитва, него демонот го напаѓа однатре, преку предизвикување на страстите од коишто е заробен. Тоа е така затоа што Бог не дозволува поголемо искушение од она коешто можеме да го издржиме.

Пројавувањето на овој внатре-личносен судир на општо-црковно ниво се меѓусебните, внатре-црковни несогласувања, како на пример, ова помеѓу МПЦ и СПЦ. Со други зборови, тоа значи дека повеќето локални, епископални цркви ги водат духовно непросветлени луѓе, чијашто позиција во Црквата не одговара на нивната духовна созреаност, а тоа пак, повлекува нивните внатре-личносни конфликти да се пројават како внатре-црковни конфликти. Само што некој не е свесен за тоа, па обидувајќи се да направи паралелна црковна ерархија си го открива својот прилично злоќуден внатрешен конфликт.

Од истите причини, заради духовна непросветленост и недостаток на расудување, (односно, иако се наоѓа на првиот степен од духовниот раст), човек со свое дејство може да си предизвика и напад, непријателство однадвор, но тогаш веќе се работи за очигледна неразумност.

Кога се случува надворешен напад и по што го препознаваме? Напад од надвор имаме единствено кога се наоѓаме на вториот степен од духовниот раст, кој се нарекува 'просветленост на умот'. На ова ниво страстите се доволно очистени (преобразени), и нашиот ум слободно влегува и излегува во отвореното и ослободено срце, каде што непречено и со плач го следи текот на Исусовата молитва. Затоа демонот тогаш не може да не нападне директно однатре преку страстите, во форма на помисли, слики, фантазии и чувства. Нападот врз нас се случува само однадвор, во видлив облик, најчесто преку луѓе. Страстите не се до крај преобразени и за да се разбудат мора да постои силен предизвик.

Наум Струмички Митрополит